

AAN DE LEDEN VAN LTO

Den Haag, 15 december 2022

Gewaardeerd lid van LTO,

Tegen het einde van 2022 kunnen we vaststellen dat dit een uitermate roerig jaar is geweest. Een jaar waarop er ongelofelijk veel op de agrarische sector en op u als ondernemer is afgekomen. Onredelijk korte tijdspaden voor implementatie van het 7^e APN en het nieuwe, maar ontoereikende GLB, het afschaffen van de derogatie 2023-2026, en het ongekende proces Remkes waarbij het kabinet de plannen op het gebied van stikstof en perspectief voor de landbouw nagenoeg volledig heeft moeten terugdraaien. Echter hangen er nog steeds door het hele land omgekeerde vlaggen en wapperen de rode boerenzakdoeken. Veel boeren en tuinders verkeren in een absoluut onzekere situatie als het gaat over de toekomst van hun bestaan.

Richting die toekomst adviseerde Remkes het kabinet om te proberen samen met de sector tot een Landbouwakkoord te komen. Een advies dat door onze leden voorzichtig positief werd ontvangen: het werd met een 6,2 gewaardeerd na onze ledenconsultatie. Daarom hebben wij als organisatie besloten om dit proces met minister Adema aan te gaan. Maar wel onder de voorwaarde dat een akkoord 2040 écht duidelijkheid en zekerheid moet bieden voor u als boer en tuinder.

Het proces om tot zo'n mogelijk akkoord te komen is nu net opgestart. Ik vind het belangrijk om u daarin mee te nemen. Overigens leeft bij sommigen van onze leden toch twijfel. Zij vragen zich af wat er nou eigenlijk te behalen valt. Die twijfel, en terughoudendheid, begrijp ik enigszins. Zeker als ik weer even stilsta bij de hoeveelheid regels en voorstellen die de afgelopen maand op het boerenerf zijn uitgestort. Toch wil ik aan degenen met twijfels meegeven dat het wel degelijk belangrijk is dat wij als organisatie aan tafel zitten bij dit proces. Want ook hierbij geldt: als we er niet uitkomen wordt er door het kabinet zonder ons besloten.

In dat licht is het ons gelukt om een cruciale rol neer te leggen voor de verschillende vakgroepen, sectororganisaties en vakbonden. Het landbouwakkoord gaat zoals het er nu uit ziet tot begin april duren. Vanuit dit sectorale belang willen we zien te komen tot een gedeeld belang voor de gehele agrarische sector. Dus vanuit verschillen, maar wel gezamenlijk. Met onze vakgroepen, met onze thema's en met onze regio's. Alleen zo kunnen we komen tot een écht breed gedragen verhaal. Dat is per slot van rekening ook waar de kracht van LTO als koepelorganisatie ligt. Met onze [Toekomstvisie 2030](#) als inzet. Ook hebben we al langere tijd een stevig standpunt rondom de PAS-melders en interimers. In de huidige wet staat immers dat er een oplossing voor hen dient te komen. Dus, een spannende tijd waarbij de uitkomst nog niet vaststaat.

Na de kerstvakantie is de bedoeling om te starten. Dan komen dus de zaken op tafel waarover onderhandeld wordt. Uiteraard nemen we u mee en willen we u in een ledenraadpleging om uw mening vragen. Vanuit die gedachte gaan wij de komende tijd de gesprekken aan en zetten wij ons ook in het nieuwe jaar hard in voor het beste resultaat voor u: onze boeren, tuinders, kwekers en telers.

Overigens wens u ik een zalig Kerstfeest, veel heil en zegen.

Sjaak van der Tak
Voorzitter LTO Nederland